

Автор: **Андрій Володимирович Гавриленко**, директор департаменту стратегічного розвитку ТОВ «ВЕТЕКО»

Практичний досвід специфічної профілактики епідемічної діареї свиней

Питання успішної профілактики епідемічної діареї свиней (ЕДС) стоїть, на сьогоднішній день, перед свинарями усього світу. Лідери ринку ветеринарних препаратів працюють над виготовленням ефективної вакцини проти захворювання. Проте, жодна з вакцин не отримала масового застосування серед свиногосподарств. Основна проблема полягає у високій мілливості вірусу та його специфічних факторах захисту. Тому, успішно використовуючи вакцину в одному господарстві, ми не можемо бути впевненими в тому, що отримуємо такі ж результати і в наступному.

В Україні, спалах ЕДС зареєстровано всередині 2014 року. З того часу багато господарств стикнулись з проблемою. Комуś вдалось побороти збудника, хтось вирішив проблему провівши депопуляцію стада, а деякі ферми досі працюють із проблемою, увійшовши в статус стаціонарно неблагополучного та періодично стикаючись зі новими спалахами захворювання. Проте є і ті, кому вдається контролювати вірус шляхом специфічної імунпрофілактики використовуючи метод вакцинопрофілактики аутогенними вакцинами.

Основним завданням в боротьбі зі збудником є максимальне зменшення вірусу в навколишньому середовищі. Забезпечити це необхідно використовуючи кілька підходів: постійна обробка деззасобами в родильних відділеннях, чистота приміщень та інструментарію. Паралельно, слід припинити виділення вірусу в навколишнє середовище. Це досягається кількома шляхами: по-перше – припинення виділення вірусу у свиноматок, по-друге попередити виділення вірусу у поросят.

На сьогодні існує кілька підходів щодо профілактики захворювання.

Метод зворотного згодовування використовують у багатьох країнах та господарствах, що стикнулись із проблемою ЕДС. Цей метод є незамінним тоді, коли спалах відбувається вперше і ферма не має ніяких інших методів специфічної профілактики. Проте, в довгостроковій перспективі метод мало-ефективний по ряду причин:

- Матеріал закінчується – неможливо забезпечити господарство кишківниками на довгий період. Тому, з часом, підтримка імунного статусу у свиноматок припиниться і слід чекати нового спалаху;
- Неможливо контролювати кількість активного вірусу в матеріалі. Тому, не можна бути впевненим у тому, що всі свиноматки отримують однаковий імунітет і, тим паче, передадуть його поросятям;
- При роздачі матеріалу працівники будуть розповсюджувати вірус в приміщеннях. Також доведено, що після використання методу кількість вірусу, що виділяється з фекаліями у свиноматок зростає в 10 разів.

Використання комерційних вакцин. Як ми згадували вище,

ефективність даних препаратів відрізняється у різних випадках, тому рекомендацій щодо використання такого роду засобів, як і пропозицій надати, поки що, неможна.

В липні 2015 року БіоТестЛаб розпочали виготовлення та впровадження у виробництво культуру використання **аутогенних вакцин**. Перевагою використання даних препаратів є їх специфічність, що є дуже важливим у випадку ЕДС, можливість постійно удосконалювати продукт та висока ефективність.

Як виготовити вакцину? Як її використовувати? Яка ефективність вакцини?

Ці питання закономірно виникають у лікарів, які стикнулись з проблемою епідемічної діареї свиней.

Важливим є те, що вакцина обов'язково має бути виготовлена індивідуально для кожного господарства. Це забезпечить максимальну безпечність та ефективність. Перед тим, як приступити до виготовлення вакцини слід точно поставити діагноз, тому виробник завжди уточнює результати попередніх досліджень або радить провести їх, якщо раніше такі не проводились. Якщо не провести діагностику є ризик того, що профілакувати будемо або іншу хворобу або взагалі вакцинація буде проводитись проти інфекційного збудника в той час, коли причина є неінфекційного походження.

Також, важливо виготовити саме інактивовану вакцину це попередить потрапляння вірусу в навколишнє середовище при виливанні вакцини.

Після встановлення діагнозу представник компанії-виробника проводить відбір інфікованого матеріалу та направляє його на виробництво.

Автовакцину проти ЕДС слід застосовувати дворазово перед опоросом. Схема використання загалом стандартна, проте, може коригуватись для кожного господарства.

Проте, найбільше виробників цікавлять саме результати використання вакцин. Звичайно, найбільш показовим є зменшення кількості захворілих поросят отриманих від вакцинованих свиноматок в порівнянні із такими ж поросятами тільки від невакцинованих свиноматок.

В такому випадку опишемо кілька практичних випадків використання автовакцини та результатів.

Господарство А. Рішення про виготовлення та використання вакцини було прийняте через 12 місяців після останнього спалаху. На час відбору матеріалу господарство було умовно благополучним щодо клінічних проявів ЕДС, тому, в якості вірусомісного матеріалу відбирали заморожені кишківники, що зберігались в господарстві. Після виготовлення вакцини, було проведено першу вакцинацію за 5 тижнів до планового опоросу. Через 3 тижні було проведено ревакцинацію. Вакцинували тижневі групи кількістю 50 голів. Саме в цей пері-

АУТОГЕННІ ВАКЦИНИ

 SUIMUN AUTOVAC

ПЕРСОНАЛІЗОВАНИЙ ЗАХИСТ

од серед новонароджених поросят розпочалися специфічні діареї та відмічалась летальність 95%. ПЛР-аналіз підтвердив діагноз – епідемічна діарея свиней. Після початку спалаху до планового опоросу вакцинованих свиноматок залишалось 17 днів. У поросят від наступних двох тижневих груп свиноматок також спостерігались діареї та загибель близько 80%. На третій тиждень після початку спалаху розпочався опорос вакцинованих свиноматок, при цьому відмічали зменшення захворюваності до 8% від загальної кількості новонароджених поросят. Цікаво, що клінічні ознаки хвороби спостерігались лише у ослаблених поросят масою до 1 кг. Очевидно, що ці тварини не отримали достатньої кількості молозива для забезпечення оптимального захисту проти вірусу.

Господарство Б. В господарстві відбір матеріалу, вакцинація та опорос вакцинованих свиноматок відбувався в період спалаху. Захворюваність поросят складала 60%. У поросят, отриманих від вакцинованих свиноматок захворюваність складала 5%.

На даний час в Україні вже більше 10-ти господарств успішно використовують аутовакцину проти ЕДС - Суіmun Аутовак виробництва БіоТестЛаб, деякі з них вакцинують свиноматок вже більше року. В цей період поголів'я залишається стабільним як клінічно так і серологічно.

Чи можливо звільнитися від збудника захворювання? Основне питання, яке ставлять перед собою свинарі.

Для цього слід зрозуміти те, що просто вакцинуючи свиноматок неможливо отримати максимальний результат. Перш за все слід пам'ятати про біобезпеку, вакцина попередить захворювання поросят і виділення вірусу з фекаліями, проте, свиноматки певний час ще залишатимуться носіями збудника. Тому можливе інфікування слабких поросят, тих, які не отримали достатньо молозива, також можливий варіант, що певній свиноматці на провели вакцинацію просто допустивши помилку. Поросята легко будуть уражатися і хворіти, таким чином ставати джерелом збудника інфекції для інших. Тому щоб зменшити ризик слід дотримуватися простих правил:

- Постійно проводити обробку проходів у родильних приміщеннях;
- Мити свиноматок при переводі в родильні приміщення;
- При вході в кожну кімнату встановити дезковрик;
- При виникненні діареї у підсисних поросят слід поросят забити, а свиноматку перевести в цех осіменіння. Станок та проходи продезінфікувати;
- Обладнання, яким проводять чистку станків необхідно дезінфікувати після кожного станка шляхом занурення засобів у відро з дезрозчином;
- Забезпечити роботу персоналу в конкретних, закріплених за ними, приміщеннях.

Ці, основні, та багато інших, індивідуальних, вимог слід дотримуватись щоб з часом оздоровити ферму від ЕДС.

Для того щоб зрозуміти який статус ферми щодо захворювання необхідно періодично перевіряти фекалії від свиноматок на присутність вірусу, тобто його виділення, методом ПЛР у відповідній лабораторії. Кратність та частоту досліджень, а також кількість проб необхідно розраховувати індивідуально для кожного господарства, враховуючи епізоотологічні особливості та менеджмент.

Тому відповідаючи на запитання: «Чи можна оздоровити ферму від ЕДС?», - на сьогодні є всі причини говорити, що так, але шлях до оздоровлення і методи слід обирати правильно.

- Коли відсутні комерційні вакцини
- При тяжких змішаних інфекціях
- Як альтернатива антибіотикам

Генеральний дистрибутор:

 veteco
НА ЗАХИСТІ ЗДОРОВ'Я ТВАРИН